

KIZIL İSTANBUL

20

Sayı: 41. T.K.F. İstanbul V.K. sınıfı Organıdır .

İkinci Kâhın 1933

Bir kaç söz

Son tevkifat ve bazı teknik noksanlar üzerine bir mitteden beri inatçı edemeyen gazetemiz bu noksanlarını ikmal ile yeniden çalışma sahasına atıldı. Anele sınıfının zaruretleri içerisinde bilhassa şu sırada anele mi cahitlerimize yapılan 10 inci asıra ayit işkence ve tazyiklerini proleter sınıfına duyuru bilmek zarureti karşısında teşkilatçı rolüne oynayacak olan gazetemizin bir an evvel intişarı için arkadaşlarımızın gösterdikleri büyük alaka ve yardımlarını memnuniyetle kaydediyoruz .

Yazı işlerinin aldığı bazı tedabir üzerine badana anele sifından alacağı yardım ve kuvvete istinat ederek okuyucularımıza muntazaman Kızıl İstanbul takip ettirilecektir .

Gazemiz daha canlı ve iyi şekilde çıkması için anele arkadaşlarımız gazeteye hayati işlerine ayit mektuplarını hücreleri vasıtasıyla (fabrika) yazı işlerine göndermelerini talep eder .

Yazı işleri.

İktisadi buhran

Sermayedarlık bu gün derin bir sefalet içinde bir buhran devri yaşıyor. İktisatçılar buhranın gümrük serbestisinden ticaret malsadekarlık muahedelerinden ileri gelmiştir. diyorlar . Bilakis bu gün buhranın vehametini arttıran, hatta buhranı bir harbe doğru iten kışaf ettiren en mühim sebeplerden biri gümrük manialarıdır. Gümrük tarifeleri eşya fiyatlarına sun'î bir tarzda arttırarak halk kitlelerinin sefatini şiddetlendirmiş istihlak kabiliyeti azalmış mahsulatın süratü o nispette düşüştür. İstok mallar günden güne çoğalıyor. Zaten istok malların fazla bulunması buhranın bir kat daha şiddetini arttırıyor. Her kes bilirdi buhran yerli malları istimal etmektekenleri gelmektedir. Balbuki tasarruf hatasında, radyoda, gazetelerde, subaklarda gездirdikleri mektep çocuklarının bantlarında, hatta ismet paşanın yerli mallarının istimalindeki menfaatleri

bundan doğacak mucizeleri bol bol okuduk, dinledik ve gördük. Hakikatte bu düşünüş sermayedar burjuva rekabetinin esasının teşkil eder. Bu tarz düşünüşlerdirki sermayedarlığı daimi anarşi ve müzmin buhranlar içerisinde çirpindırıp duruyor. Cihan iktisadi buhranının garip hususiyetlerinden biri ride mahsülleri imha yarışlarıdır. Brezilyadaki bu hareketi reyil'ayn müşahade etmiş olan bir gazete muhabiri bu şayan dikkat hadiseyi şöylece nakli ediyor :

"Cihanın istihsal ettiği kahvenin takriben üç çeyreği Brezilyada çıkar fakat bu mahsulün büyük bir kısmı mahrec bulaşmadığı cihetle imha edilmeğe akibetine uğrar. Bu içtinabı inkansız olan bir akibettir. Aksi takdirde yeni mahsüller zaten muazzam yekünlere bağlı olan istokları arttırmaktan başka bir şeye yaramaz. 12 milyon kilo kahve bu suretle denize dökülerek kısmen şehir haricine atılarak kısmende kiyo gaz şirketinin kazanları için mahrukat olarak imha edilmiştir. Bir gün geçecek ki bir şilep silmelerle Brezilya kahvesi ile dolu olarak denize açılacak bu şilepler sabilde müayyen bir meşafeye gelince ambarları açarlar ve kıymetli yıldı deniziz deriliklerine havale ederler.

Buhran mahsulün ne azlığı nede çokluk buhranıdır. Buhran sadece bir sermayedarlık buhranıdır. Yani buhran doğrudan doğruya sermayedarlık rejiminden doğmuştur. Ve yalnız sermayedar memleketlerinde hüküman olmaktadır. Sermayedarlık inhilal arefesinde bulunuyor. Buhranda işte bu inhilal seriminin buranıdır. Ve sermayedarlıkla nihayete erecektir.

Kemalizmin buhran hakkında orijinal (kendisine mahsus) ne bir görüşü nede bir siyaseti vardır. Ortada bir orijinallik varsa bu doğrudan doğruya Türkiyenin buhranındaki orijinalliktir. Esasen Türkiyedeki tatbikine çalışılan bütün iktisadi prensipler yerli malı kullanmak ve tasarruf behanesiyle yömniyeleri indirmek ve sair hareketleri hep diğer sermayedar memleketlerinden geç olarak takliden kapalı

(mabadi 4 üncü sahifede)

MUHALEFETİN İÇ YÜZÜ

Kapitalist dünyasının büyük bir sür'atle kamiren buhran Türkiyede tamamıyla feci bir şekil almıştır. İstanbul'da şehirde aşık bir soygun bütün şiddetiyle hüküm sürmektedir. Fakir sınıfın menfaatleri emekçilerin hesabına azami himaye tabidir. Patronlar kazançlarını attırarak maksadıyla her gün yüzlerce emele ve küçük memurları sokaga atıyor. Köylü sür'atle bir imhial devresi geçiriyor. Mayat günden güne pahalılaşırken yömiyeler haddi aşgarisine indiriliyor. Vehamet kesbeden bu sukut karşısında işsizler ve işliyen emekçiler şuarlı bir surette mücadelede atılmaktadırlar. Türkiye emele sine rehberlik eden komünist fırkası proletaryanın ebedi kurtuluşunun temelini uğruna cansiparane bir surette mevcut rejim ile çarpışmaktadır. emele bu fedakarane faaliyetini kanalizmi büyük bir endişeye düşürmüştür. Kanalizmi inkisaf eden hareketi emek maksadıyla bütün mülki teşkilatları erkani harbiye emrine geçirdiği gibi polis ajanlarından da azami istifade ediyor.

Arkadaş polis ajanları kimlerdir? Bunlar kendilerine muhafet süsü veren satılmış insanlardır. Bu ise muhafefet ne demektir? Her zaman tekrar ettiğimiz bir çok beyanane ve mecmualarımızda isimleri zikr edilen, esas itibarıyla hiç bir prensip ve esasa istinat etmeyen sırf maddi menfaat yüzünden patronlara satılmış insanlardır. Bunların maksatları emele hareketlerini dağıtmak ve bu hareketin hakiki kurtuluş yoluna engel olmaktır. Bunlar zehirli inkilapçı bir maske altında işsizler ve temiz emeleler arasında faaliyet yaparak saflarımıza girip polis işini kolaylaştırmaktadırlar. Bu adanlar son zamanda emele sınıfının mukadderatını tayin için çağırılan kongredeki mevcut arkadaşlarımızı polise teslim ettiler. Kendilerini inkilapçı mehdire tasdiklerini söyleyen bu adanlar hainliklerini bir defa daha emele sınıfının önünde isbat etmiş oldular.

Arkadaş : Hakiki kurtuluş yolunu gösteren Komünist Fırkası etrafında toplan.

Hainler yüzünden hapishanelerde inleyen inkilapçı arkadaşlarına maddi yardımını unuttu.

Emele sınıfı önünde bütün in çıplaklığı ile iç yüzleri beydana çıkan muhalif diye tanımlanmış insanlara aldama.

Emele hareketine büyük darbe indiren ve ufak bir hareketi dağıtmak istiyen bu gibi polis ajanlarına lanet et....

SEYRİ SEFAİN GREVİ

Seyri sefaın emelesinin ve kaptanlarının grevi zamanında yapılmıştır. Komünist Fırkası ile geç irtibatı ve grev hazırlıklarının az olması grevdeki muvaffakiyetsizliğin en mühim sebeplerinden birini teşkil eder. Grev, emelelerin en mühim silahlarından biridir. Grevde zararlı olan bazı tedbir alınır ve tam zamanında yapılırsa o grev çok defa muvaffakiyetle neticelenir. Biz biliyor uzki istiklal harbinde emele sınıfına bir çok vaatlerde bulunmuş fakat inkilapçı sonra emelelerin bazı hakuklarını müdafae edecek teşkilatlarını daima dağıtıyor. Bununla beraber mevcut em ufak hakuklarını dahi elinden aldı.

Kanalizmi emekçilere karşı yapılan entrikaların iğrenç şekillerine karşı şuarlı surette mütenhit cep'ne aldıkca emele kitlelerine vahşicesine hücum ettiğini görüyoruz. Seyri sefaın kaptanları idareinin bir bir türlü maksadlıkları karşısında haklı olarak grev ilan ettiği halde idare bir çok emeleleri cebren çalışmaya sevk vebir kısmında takibati kamuniye yaptırdı. Bu vaziyet karşısında şuarsuz bazı emeleler patronlarının palayraları ve tetliğinden korkarak emele tesadüfünü muhafaza etmeye işe başladılar. Bu da grevde arınacak bazı tedbirin noksanlığının ileri gelmiştir. Bununla beraber bu grevdeki mağlubiyet emelenin yine bir muvaffakiyeti sayılır. Çünkü bir taraftan emele kitleleri mevcut rejime karşı barışmaz varlığını gösteriyor. Emele kitleleri sınıfı mücadele tecrübesini kuvvetleştiriyor, burjuvazi kuvvetlerine karşı kendi kuvvetini denemiş oluyor. İkinci bir grevin muvaffakiyetle neticelenmesi için okunanlarını tashih etmiş oluyor, ve ilan...

Bunu unutmamızdaki her grev bir hazırlık devresi geçirmelidir. İnsiyaki grevler gideceği yolu tayinde mümkün olan tedbirleri gibi istenilen maksada ulaşamazlar. Grev hazırlığında emelelerde yardım kasaları teşkil etmek lazımdır. Emelelerin rey'i ile namaskar emelelerden grevi idare edecek bir grev komitesi seçilmelidir. Grev kırıncılara karşı ayrıca bir müdafae komitesi yaratarak greve başlanmalıdır. Komünist fırkası em ufak mücadelelerimizde bile sizindir. Grev esnasında emelenin rehberi olan fırka, unum aparatını seferber ederek grevin muvaffakiyetini temin için bilfiil müzaheret eder. Hakiki doğru yolu emele muhaliflerine gösterir. Grevin muvaffakiyetle neticelenmesi için bazı müesseselerin işletme kısımlarında fırka teşkilatını yoksa temin edilmezse kadar aynı müessesenin diğer işletmelerindeki fırka teşkilatı ile muhakkak surette irtibata geçilmelidir. Grev hazırlığında fırka mücehrezlerini haberdar etmek her emelenin borcudur.

Amele arkadaşlarımızdan aldığımız mektuplar .

28 Yaşında bir bütün amelesiyim. Üç çocuğum var. Günde 10 Saat iş görüyorum. Okuduğum gazetelerden öğrendiğime göre, bu gün dünyanın hiç bir yerinde günde 10 saat iş gördürülmemiş. Bundan başka bir amele işten çıkarılmazdan 15 gün evvel kendisine haber verilir ve 15 gündelik te işten çıkarırken verilmiş.

Balbuki bizim memleketimizde 10 saat çalıştırmızdan mada işten kovuluyoruz. Yövmiyelerimizi keserler, hiç sebep yokken para cezası yaparlar, ciğerlerimizi harap eden nikotinin içinde 10saat çalışmak yetmiyormuş gibi elektiriktekip 10saate yarım saat daha ilave ediyorlar. Bu kabar zulümler mukabilinde patronun bana 100 kuruş yövme veriyor. BU KADAR KURUŞU 10 KURUŞUNDA HUKUKET ALIYOR. BANA KALAN 90 KURUŞLA KENDİMİ Mİ, ÇOCUKLARIMI Mİ YOKSA AİLEMİ Mİ GEÇİNDİREYİM?

- CEVAP -

Arkadaşlar, bana kalırsa buna sebep: Halk Fırkasının iş kanununa sudan vesilelerle mümkün olduğu kadar geriye bırakmasıdır. Onlara iş kanununu çıkarttırtmak bizim elimizdedir. Çünkü: "Hak verilmez alınır"...

Tütün amelesinden: R...

Hakkikaten yaşayış hayatımız çok feci bir vaziyettedir. Tramvay şirketine giriliğim 3-4 seneyi geçiyor. Hala kendi amele vaziyetimiz bil'akis gittikçe daha ziyade fenalaşmakta ve hükümet yaşamak için meydan vermemektedir.

Ayda 30 lira alıyorum bu 30 liradan elime 20hatta daha azını bile alamıyorum. Sebebi ise:

Hükümet buhran diye dir çok vergiler koydu. Buhran vergisi, kazanç vergisi, muvazene vergisi, yol vergisi altında maaşımın Bir kısmı kesilmektedir. Ayrıca idare bir çok sebepler bahane ederek ceza kesiyor. Eline geçen para zaruri ihtiyaçlarına kafi gelmiyor. Zaten emekhakkımızı bile, tam vermiyorlar, birde bu vergiler doğrusu bizi tamile eziyorlar.

Bir zamanlar şirketimizin yani tramvay amelesinin bir (teşkilatı) ceniyeti vardı, burada bizim menfaatimize çalıştığı için hiç olmazsa asgari isteklenizi hükümetten talep etmeğe çalıştıgından mahy ettiler. Tabiidiki hükümet bu ceniyetten faide yerine zarar görüyordu, yine kendi menfaati iktizasından yok etmiştir. Şimdi hükümet elimizi ayagımızı bağladı. Ve istediği gibi bizi kullanıyor. Vergisinde her şeyinide alıyor. Fakat hiç bir zaman bizim me-

nfecatimize, amelilerin menfaatine bir iş yapmıyor. Yövmiyelerimiz artacağına, iktisadi vaziyetimiz eyileşec eğine bil'akis dah a feci bir vaziyete girilmektedir.

Tramvay amelesinden: İ... 2

Bu memlekette kimsesizlere, memleket uğrunda şehit olan babasız çocuklara tahsil etmek tedris ve harsi seviyesini yükseltmek çok müşkil. Benim okumaya, memlekete fen sahasında hizmet etmeye, mel ve erzum tarifsizdi. Maalesef çok defa şahit olduğum gözümün önünde canlanan bazı çirkin hadiseler beni nevm aynı zamanda atalete sevk etti. Mektepte mekteplerin tedris hanehanlarına dahil oldum. Ve bu imtihanları büyük muvaffakiyetle kazandım. İmtihanın fi-dası gününne talik edilen listede ismim göze çarpar bir şekilde en başta idi. Fakat ertesi gün isminin yerinde meç'öğlunun isminin yazılış olduğunu gördüğün vakit gözlerime inanamayordum. Beni hayretlere sevkeden bu mes'eleni gayet basit olduğunu anladım. Ağerse beni kadro harici etmişler. Bana bir l. dikkarlıktan bahs ile muallim mektebi kabul edilec eğini beyan ettiler. Fakat buradada yetişmek, yükdelmek imkanı verilmiyor. Muallime bir sual sorsan " ne soruyorsun diye " beni keserek " Fakirlerin aramızda yeri yoktur, " diyerek kulak asmıyor. Fakat zengin bir çocuk olursa kendi vaziyetinden korkarak ona her şeyi öğretmeye çalışıyorlar. Bir zengin çocuğu ne kadar gabi bile olsa sınıf geçiriyorlar.

Mulasa:

Leyli muallim mektebindeki bizim gibiler in vaziyeti çok ağırdır. Tahsilimizi ikmal etsek bile bir yere tayin edileceğizden emin değiliz. Bu seneki me'zunların tayin emri hala gelmemiştir. Bizinde aynı vaziyete maruz kalacağımız tabiidir. Buna siz nedersiniz?...

Leyli muallim mektebinden: N...

-CEVAP-

Bu yazı bize gayet açık olarak sınıfı Farklı gösteriyor. Memleket kapitalist memleketidir. Hakkiniyet ise bu gün için onların elindedir. Sinnetice mevcut bütün aparat ve vasıtalar aynı sınıfın mefakresini aşılana ve isteklerini yerine getirmeye mecburdurlar. Bütün kapitalist memleketlerinde tahsil ve inkişaflarına imkan yoktur. Bu imkan ancak soviyetlerde verilmiştir.

Siz növmüt olmayınız bil'akis irade nizi kuvvetli hissediniz ve seğuk kanalı olunuz. Burada sizin vazifeniz görülen zorluklara katlanarak tahsilinizin devamı müddetince ve ondan sonrada fırka-

4-

Hızın rehberliği altında sizin gibi arkadaşlarınızı çekerek inkilabi nefkûreyi aşılacak ve komünist hüç-feleri meydana getirmek olmalıdır .

Amele mektuplarına cevaplarımız :

Muhtelif fabrikalardan alınmakta olduğumuz mektuplar pek çoktur. Bu mektuplar bize amelenin hayat ve vaziyeti hakkında oldukça açık bir fikir vere bildiği gibi amele hareketinin inkışaf seyrindeki sür'atinde bize gösteriyor. Detler umumî ve aynıdır. Memlekette amele ,köylü ve küçük esnaf izdirap içindedir. İşsizlik gün geçtikçe büyük bir yeküne balığ olmaktadır. Yövmiyeler haddi asgarisine indirilmiştir. Sefalet had di azamiyi bulmuştur. Ve ilah....

Biz bu yazılara ayrı ayrı cevap vermekten sarfı nazar ediyoruz. Val-niz bu can çekistirici izdiraptan kurtulmak için kurtuluş yolu aramak ve bulmak lazımdır. Fakat ne suretle? eğer biz kemalizmin ameleye karşı kullandığı ezici ve soyuc u siyaseti karşısında sesinizi çıkarmayıp sü kut edersek bir gün belki bizinde menfaatlerimiz göz önünde tutulur di ye kendi kendinizi teselli edersek hiç şüp'hesiz aldamış olur ve kar-şımızdaki ameleyle aldatmış oluruz.

Bu ekçilere mevcut tazziyk ve ağır-lığın hafifleyeceğine hiç bir zaman ihtimal verilmemelidir. Bil'akis gün geçtikçe ağırlaştığını görüyoruz. Ve daha ziyade ağırlaşacağını idrak et-meliyiz. Amelenin en mübrem ihtiyaç-larını bile te'min edemeyen kapita-list memleketlerinde amele kitleleri kendi kuvvet ve kudreti ile bu gasp-lardan ~~al~~ talep eder ve alır. Ufak bir misal olarak iş kanununu ~~al~~ gös-tere biliriz. Bu kanun her ne kadar amelenin fenfaatlerine uygun olmamak la beraber her amele hareketinde iş kanunu bir taraftan diğer tarafa gön-derildiğini görüyoruz. Bizler bir azda garp proletaryasından ders al-malıyız.

Şüphesiz olarak ezici bir şahmerdan altından kurtulmak için ancak Tür-küye Komünist fırkasının rehberliği altında fabrikalarda inkilapçı hüç-reler yaratmalıyız. Ve mevcut olan-larını da genişletmeliyiz. Patron ve patronların yanaklarına amele te sanfidini kuvvetleştirip müttehit bir cep'ne teşkil ederek hüçuma geçme-dikçe kurtuluş çaresi olmaz ...

(Birinci sahifeden mabat)

miş şeylerdir. Gümrük ve nakit maniala-rı kontenjan, takas tedbirleri bir zam-an için kendisini kurtarmaya çalışın ekser sermayedar milletler tarafından ihtiyar edilen usüller, zaten fevkalade daralmış olan pazarları umumî buhranı daraltarak bir kat daha attıracak şe-kilde pazarları daraltmaktan başka bir netice vermez...

R....

✕ İŞKENCE

Yoldaş vuruyorlar Yoldaş,
Gelde yarımı sar Yoldaş .
Bağrı ~~al~~ ka/////////
Yoldaş bağrı al kan oldu.
Hancın kızıl bir volkan oldu.

Kolu bağlı kızıl gence ~~ya~~
Yapıyorlarken işkence.
Kuduzlaşmış bir sürü it,
Kesilmişler baba yigit.

Sopa, Çımbız, Kan, Tırnak ,et,
Bu onlarca medeniyet.
Hani vadi patronluğun ,
Demokrasi nerde kanun.

Soygun yüzünden her yuva,
zaten zindan be burjuva.
Değil tıkmak taş zindana,
Adsan bizden bin yuh sana ✕

SON

H....

INKILAPÇI VECİZELER

✕Dinamızdaki fikirleri kendi kendile-rine doğduklarını kabul etmek, mesela bir otomobilin kendi kendine meydana geldi-gini düşünmek kadar gülünçtür. ✕

Makinsınıfların her zaman kendi iktisad di menfaatlerine uygun olan şeyleri hak, zit olan şeyleri nahak olarak ilan eder-ler.

İdrak edilen hatalar, muvaffakiyete gö-türmek için en kısa yollardır..

Bir tashih:

3-3a. 2. inc i satırın, Leyli muallim mektebi talebesinin cevabının, Memleketlerinde ke limesinden sonra5 Fakir çoc ukların "ke-limesi ilave olunur..